

2020

ÅRSBERÄTTELSE

Innehåll

VD HAR ORDET ÅRET OM 2020	4 5 6
VERKSAMHETEN Uppdrag scenkonst	10
PUBLIKEN Den digitala scenen Publikens reaktioner	12
KONSTEN Spelplatser: SON - hela Östergötlands orkester Östgötateatern med ung scen/öst	14 14 28
Musikal och cirkussatsning Nya verk	48
BARN OCH UNGA	50
I HELA LÄNET	54
KVALITETEN Internationell stjärna ny chefsdirigent Ansvar för klimatet Digital scen - ny utrustning Fokus på förbättrade lokaler	56
BOLAGSFAKTA Ledning och styrelse	62
ÅRET I SIFFROR	63

barn och unga
Scenkonst för den
viktigaste publiken

50

spaning
Digitala scenen

12

möt
Nya chefsdirigenten

56

läs om
Möjlighet till
renoveringar under
publikpaus

60

cit
Publikens reaktioner
s. 13

Fotografer:

Niclas Fasth, Klara G, Mats Bäcker, Markus Gårder, Bertil Hertzberg, Jonas Jörneberg, Peter Holgersson, Fredrik Schlyter, Micke Sandström, Markus Järvinen, Calle Slättengren/SON, Caroline Kvik/SON, Maria Hovberg/SON, Jeanette Söderwall/Östgötateatern, Agneta Lindmark Thomas/SON, Cilla Holmqvist/SON, Veronika Baumgardt/ung scen/öst

Framsida:

Bildmontage av Sara Pärlefalk

Formgivning och redaktör:

Caroline Kvik

Texter:

Caroline Kvik, Cilla Holmqvist, Jeanette Söderwall, Agneta Lindmark Thomas, Calle Slättengren, Klara Nordmark, Veronika Baumgardt, Pia Kronqvist, Henrik Marmén och Nils Poletti

Ansvarig utgivare:

Pia Kronqvist

Organisationsnummer:

559015-4547

Scenkonst Öst AB ägs av Region
Östergötland tillsammans med
Norrköpings och Linköpings kommuner.

Tryck:

Larsson Offsettryck 2021
Papper Munken Lynx 200g/Holmen TRND 80g

OM OSS

TAKT OCH TON, RÖST OCH RÖRELSE,
DIKT OCH DRAMA, ALLT RYMS INOM
SCENKONST ÖST.
NORRKÖPINGS SYMFONIORKESTER (SON)
OCH ÖSTGÖTATEATERN MED UNG SCEN/ÖST,
SKAPAR SCENKONST AV HÖGSTA KVALITET,
FÖR DIG, FÖR PUBLIKEN. SCENKONST ÖST
ÄR EN DYNAMISK, UTMANANDE OCH OBUNDEN
KRAFT MED YTTRANDEFRIHETEN SOM GRUND.
KULTUR FÖRÄNDRAR MÄNNISKOR OCH
MÄNNISKOR FÖRÄNDRAR VÄRLDEN.

WWW.NORRKOPINGSSYMFONIORKESTER.SE

WWW.OSTGOTATEATERN.SE

WWW.UNGSCEN.SE

YOUTUBE
NORRKOPINGSYMPHORCH
ÖSTGÖTATEATERN
UNGSCEN

INSTAGRAM
@NORRKOPINGSYMPH
@OSTGOTATEATERN
@UNGSCENOST

FACEBOOK
@NORRKOPING.SYMPHONY
@OSTGOTATEATERN
@UNGSCENOST

Vi ställde inte in - vi ställde om

2020 började bra med en Sverigepremiär av musikalen *LIZZIE*, storslagna orkesterproduktioner och härliga konserter för barn och unga. Ung scen/öst var ute i klassrum och nådde barn på plats i skolan i Östergötland. I mars ställdes allt på ända. Coronapandemin gjorde entré. Scenrum världen över stängdes ner.

Vi ställde inte in, vi ställde om. Inom loppet av några veckor köptes utrustning in och IT-strukturen sågs över. En ny digital scen föddes och nya former för samarbeten provades. Nya tillfälliga avtal för digital omställning förhandlades fram. Skådespelare producerade radioteater och en ny konsertserie streamades. Det är bara några av många format som skapats under året. Vi testade oss fram.

Vi tog ansvar för att bidra till minskad smittspridning och har mött publiken på andra platser, på skolgårdar, ute på gården till äldreboendet och så självklart på nätet. Responsen från publiken har varit förstående och stöttande. De saknar oss och vi saknar dem.

Det har varit ett tufft år, ständigt ändrade förutsättningar och mängder av omvärldsanalyser och olika framtidsscenarioer. Först var begränsningarna 500 personer i salongen, sedan 50 och till sist paus. Året har varit som ett telefonnummer av förändrade förutsättningar, 500-50-0-50-300-50-8-0. Vid två tillfällen har vi tvingats att pausa den publika verksamheten helt.

Samtidigt hade vi mer än 800 000 sidvisningar på våra hemsidor under året. Vi har testat nya vägar för att nå ut och vi har utvecklats.

Under devisen "Scenkonst med omtanke" samarbetar vi i branschen och visar att teatern och konsertlokalen är en säker plats. Vi kan öppna våra salonger på ett smittsäkert sätt för publiken när det väl är dags.

Arbetsmiljöarbetet har naturligtvis varit i fokus i större utsträckning än tidigare med utökade riskbedömningar för varje produktion hela året. Det har skett i nära samarbete med fack och skyddsombud.

Publiken är med oss med hejarop. Scenkonst Östs verksamhet är en angelägenhet för hela regionen. Medarbetare, ledning, fack och styrelse har arbetat under året så att Scenkonst Öst ska fortsätta vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.

Vi ställde inte in. Tillsammans har vi ställt om.

Pia Kronqvist
Vd Scenkonst Öst AB

- Under 2020 har Östgötateatern nämnts 480 gånger i redaktionell media.
- Musikalen *LIZZIE* omnämns i januari 2020 som en av vårens "mest lockande teaterföreställningar" i DN.
- Den kanadensiska musikalen *Come From Away* väcker uppmärksamhet på andra sidan Atlanten, med ett stort reportage i rikstäckande dagstidningen Toronto Globe and Mail.
- Radion har verkligen fått ett uppsving 2020. Östgötateatern dammade av studion och skapade radioteater igen. *Slutet gott, allting gott* recenserades i riksmidia.
- Ca 800 personer ansökte hösten 2020 till audition för Östgötateaterns kommande musikal *Amélie*.
- SON har fått en internationell publik genom konserter på digitala scenen och varje konsert ses av publik från hela Europa och USA.
- 491 592 visningar av SONs instrumentdemonstrationer som finns på webben sedan 2014. De används flitigt av skolor och kulturskolor.
- SONs inspelning med violinisten Johan Dalene och dirigent Daniel Blendulf och verk av Tjajkovskij och Barber får utmärkelserna "Record of the week" i BBC Radio 3, samt "Editors Choice" i den ansedda tidskriften The Gramophone.
- SvD:s Sofia Nyblom rördes till tårar av det över 100 år försenade uruppförande av Laura Netzels pianokonsert i oktober.
- Gensvaret från publiken var överväldigande för ung scen/öst; höstens spelperiod för *Maskineri och Orkamaera - orientera!* blev fullbokad med 125 planerade föreställningar.
- ung scen/digilab blev en pandemi-anpassad succé, där det digitala formatet innebar ett flerdubblat antal deltagare. Workshop i dramatiskt skrivande hade aldrig varit mer rätt än när det gick att delta hemifrån.

Under 2020 har de digitala scenerna haft 1,2 miljoner exponeringar*.

*Hur många gånger videominiatyryrna har visats i flödet eller som förslag för tittarna. Här ingår endast exponeringar på Youtube

Ett år att minnas

Året som började bra och blev minst sagt minnesvärt, men av helt andra anledningar.

ÖSTGÖTATEATERN

Året 2020 såg initialt ut att bli ett toppenår. Vi skulle göra en enorm satsning på musikalen, storslaget inviga ung scen/östs nya renoverade lokaler, öppna en ny experimentscen i Linköping och så äntligen skulle den nya ledningen få presentera sin helt egna repertoar. Sedan kom den globala pandemin och dess kulturskugga över oss. Halva spelperioder, säkerhetsrutiner, testning, utbrott, karantän, begränsad publik till helt nedstängd publik verksamhet. Att navigera en arbetsplats som har sin utgångspunkt i det publika mötet har inte varit helt lätt.

Även om invigningen av ung scen/östs lokaler och Linköpings experimentscen skjutits till 2021 så har vi till viss del lyckats med vår föresats.

Vår satsning på musikalen genomfördes med sverigepremiären på rockmusikalen *LIZZIE* och senare på hösten nordenspremiären på *Come From Away*. Vi har därmed blivit den musikalscenen alla talar om och är nyfikna på.

Men ska vi lyfta fram något annat under detta svåra år så är det väl just att vi lyckats så väl att ta vara på möjligheterna en påtvingad publik paus gav. I allt från renoveringar till intern kompetensutveckling. Att vi så framgångsrikt lyckats skapa en högproduktiv digital plattform. Vi som tidigare befann oss i en slags digital stenålder i vårt externa konstnärliga arbete, har nu katapultat oss fram till en utmärkande position i landet och dessutom fått det uppmärksammat i riksmedia.

Östgötateatern levererar trots omständigheterna på uppdraget och har passat på att utvecklas och skapat en digital ström av projekt. Med vår digitala repertoar når vi alla, närsomhelst, vare sig det är i karantän, i hängmattan, på spårvagnen, gymmet eller på skogs promenad.

Nils Poletti
Teaterchef Östgötateatern

Fanny Twardomanski
Produktionschef Östgötateatern

SON - HELA ÖSTERGÖTLANDS SYMFONIORKESTER

Redan från början verkade 2020 bli ett minnesvärt år för Norrköpings Symfoniorkester, SON. Beethovens 250-årsjubileum skulle firas och Karl-Heinz Steffens skulle tillträda som chefsdirigent. Inspelningen av Tjajkovskijs och Barbers violinkonserter med Johan Dalene höjdes till skyarna av media, och en orkester i toppform hade gått från klarhet till klarhet vid årets första konserter. Men så en onsdag i mars när Janine Jansen just hade repeterat klart Beethovens violinkonsert vände allt. Konserten ställdes in och vi kastades alla ut på en, som det skulle visa sig, lång resa, utan karta och mot okänt mål.

Publiken och biljettintäkterna försvann och när restriktioner begränsade antalet musiker på scen försvann också stora delar av repertoaren. Trots detta kunde SON under 2020 leverera i stort sett alla produktioner i programmet. Tack vare investering i inspelningsutrustning och fantastiska insatser av hängivna medarbetare som ofta gick långt utanför sin ordinarie yrkesroll, kunde publiken erbjudas streamade konserter på internet. Förskolor och äldreboenden fick besök av mindre ensembler ur orkestern och kammarmusiken har blomstrat. Många lärdomar har dragits, både när det gäller den digitala utvecklingen och värdet av det levande mötet mellan publik och orkester. 2020 blev verkligen ett år att minnas!

**Konst är som vatten -
den tar sig alltid fram**

Henrik Marmén
Konstnärlig chef
SON

ALLA BEHÖVER MUSIK OCH TEATER

LÅTAR FRÅN FÖRESTÄLLNINGEN TIDENS TECKEN
SPELAS FÖR ÄLDREBOENDEN

BLAND DRAKAR OCH DRAGQUEENS SAGOSTUND FÖR
BARN I SAMARBETE MED CNEMA

LUIZA STANESCU OCH JOHANNA MALM I UNG SCEN/ÖSTS MASKINERI
SOM HADE PREMIÄR UNDER HÖSTEN

SONS BRASS SPELAR UTE PÅ SKOLGÅRD

HENRIK MARMÉN PRESENTERAR NYA
CHEFDIRIGENTEN KARL-HEINZ STEFFENS

DUMAR - EN FILM OM EN INSTÄLLD FÖRESTÄLLNING

YVONNE, PRINCESSA AV BURGUND SPELADES PÅ
FORUMTEATERN

KONTROLLBÅSET INFÖR DIGITAL KONSERT MED SON

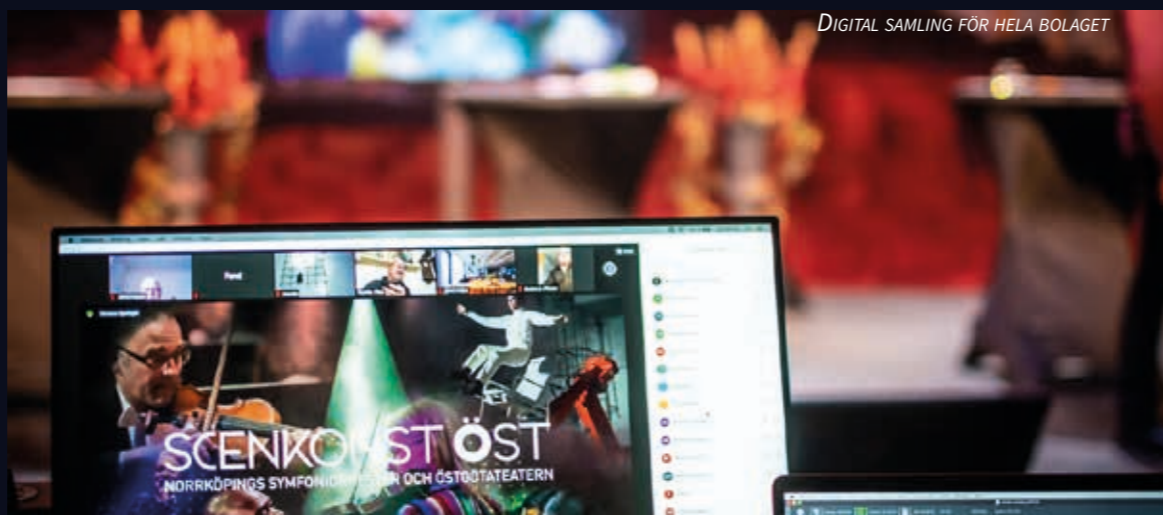

INSPELNING AV BARNKONSERTEN FILIPPA FIOLOCH FILIP FAGOTT FIXAR FNURROR

KAMMARMUSIK I DE GEERHALLEN

DIGITAL SAMLING FÖR HELA BOLAGET

DIRIGENT GUDRUN DAHLQVIST

PAULA SUNDBERG I ORKA
MERA - ORIENTERA!

ÅRET

ÅRET

2020

UPPDRAG SCENKONST ÖST

SCENKONST ÖST AB ÄR DE KONSTNÄRLIGA VERKSAMHETERNA NORRKÖPINGS SYMFONIORKESTER OCH ÖSTGÖTATEATERN MED UNG SCEN/ÖST.

SCENKONST ÖSTS UPPDRAG ÄR:

- > Att långsiktigt säkerställa den höga kvalitet som i dag finns inom scenkonst och övrig kultur i regionen.
- > Att kulturen ska nå fler och därigenom bidra till att stärka länets attraktivitet.
- > Att säkerställa en ändamålsenlig organisation och styrning för att göra det enklare för kulturinstitutionerna att erbjuda högklassiga produkter även i framtiden.
- > Att freda den konstnärliga kärnverksamheten.

>> >>

” Teaterhuset är ett socialt tempel, en plats där vänner och familj, främlingar och bekanta möts, umgås, bevittnar och upplever tillsammans, i samhörighet och som medborgarkollektiv.

Nils Poletti, teaterchef

SÄTTER REGIONEN PÅ KARTAN

Scenkonst Öst ger uppmärksammade turnéer, spännande publika aktiviteter, prisbelönta inspelningar och unik ateljéttillverkning vilket bidrar till den nationella och internationella marknadsföringen av regionen.

HELA ÖSTERGÖTLANDS SYMFONIORKESTER

SON är hela Östergötlands symfoniorkester med uppdrag att framföra nyskriven och klassisk konstmusik på internationell toppnivå.

Symfoniorkestern ansvarar, genom inspelningsverksamheten, för att sprida både ny och klassisk musik och tar därmed plats på den internationella arenan. Verksamheten sker med stor fast orkester och en numerär som möjliggör att kunna spela hela den klassiska repertoaren. Orkestern har en omfattande barn- och ungdomsverksamhet.

SVERIGES STÖRSTA REGIONTEATER

Östgötateatern är Sveriges största regionteater med teaterhus i både Linköping och Norrköping. Teatern har en fast ensemble. Uppdraget är att teaterkonsten ska utvecklas genom nyskapande produktioner som speglar samhället och lockar både vana teaterbesökare och nya publikgrupper. Teatern ska turnera och vara en plats för möten. Repertoaren består av svensk och utländsk dramatik, nyskrivna verk och klassiker. Teatern sätter också upp musikalerna och nycirkusföreställningar. Östgötateatern samarbetar med såväl skolor och andra institutioner som med fria teatergrupper och har ett omfattande samarbete på riks nivå, med gästspel och turnéer. Till Östgötateatern hör ung scen/öst, vars uppdrag är att spela barn- och ungdomsteater. ung scen/öst har sedan starten 2001 varit en av Sveriges ledande scener inom scenkonst för barn och unga.

SYSSELSÄTTER MÅNGA

Scenkonst Öst är en viktig aktör för det konstnärliga kretsloppet, från amatörkultur till professionell scenkonst. Coronapandemin har varit och är ett svårt slag för det kulturella kretsloppet i regionen. Bolaget är även en viktig arbetsgivare för visstidsanställda och frilansare

inom sektorn. Totalt har fler än 392 personer arbetat i verksamheten 2020. Det är klart lägre än 2019 då det var 672 personer. Detta är helt beroende av coronapandemin. Under året har bolaget, trots pandemin, haft 69 samarbeten med aktörer inom och utom regionen.

Den digitala scenen

ALLA BEHÖVER MUSIK OCH TEATER

Den devisen arbetar Scenkonst Öst efter dagligen. Men hur når scenkonsten ut under en pandemi med nedstängda publika platser?

Under 2020 byggde Scenkonst Öst upp digitala scener för teatern och SON för att ta ansvar för att bidra till minskad smittspridning. En riktigt braksuccé avslöjar statistiken. Antalet följare har stadigt gått upp vecka för vecka. Teatern har snart 10 000 följare på Facebook. SONs konserter på den digitala scenen har i genomsnitt 2 500 visningar. Med all säkerhet är det flera personer på varje visning som sitter i soffan och njuter. Sociala medier blir allt viktigare för publiken. Här får de teasers, information och möten med musiker och skådespelare. När det livestreamas på YouTube eller Facebook, fylls flödet av digitala applåder, hjärtan och glada hejarop. Det är en bekräftelse att Scenkonst Östs verksamhet betyder något för väldigt många människor både live och digitalt.

Spelplatser

På kommande sidor visas ett urval av vad som gjorts under året på digitala scenen och om de olika platserna som SON och Östgötateatern med ung scen/öst spelat på under 2020. Förutom i teater- och konserthusen i länets större städer, Linköping och Norrköping, är teatern och orkestern regelbundet ute på turné och möter publiken där den befinner sig.

KARANTÄNKONST

- I osäkra tider är vårt uppdrag extra viktigt. Musikens och kulturens betydelse för att skänka hopp och tröst, knyta samman och bringa perspektiv går inte att överskatta, säger Henrik Marmén, konstnärlig chef för SON

PUBLIKENS REAKTIONER

Love this ..listening in New Zealand to a Spanish musician play with a Swedish orchestra playing a composition written by an Austrian. The world is a small and wonderful place.

/publikkommentar SONs digitala scen

Håll i och håll ut! Vi är många som längtar efter er och att åter få ta del av östgötateaterns uppsättningar av alla de slag. Vi kommer tillbaka!

/ publikkommentar på Östgötateaterns Facebooksida

Loved it! Clarinet concerto at breakfast, no 39 before bed! It's made my day! Enjoyed every minute. Thank you very much!

/publikkommentar SONs digitala scen

Att få träffa Baba, varje dag fram till jul dessutom, räddar hela detta deppår!

/ publikkommentar om Östgötateaterns julkalender på Instagram

Lättlyssnad och vacker konsert. Det lilla extra, med fina bilder från er stad, förhöjde konserten. Man känner sig viktig som åhörare. Allt ni lagt ut online har förgyllt coronatiden vi lever i.

/publikkommentar SONs digitala scen

Tack för en underbar show. Ovanligt med avstånd men väldigt väl organiserat och härlig föreställning

/publikkommentar om Come From Away

This video got 1000 views today. Pretty sure about 700 of those were me

/publikkommentar SONs digitala scen

SONs digitala scen, fritt för alla genom YouTube-kanalen, har gått varm sedan april med sändningar av allt från mindre ensembler till symfonier. Från soffan där hemma har publiken kunnat följa SON och njuta av musiken hela året. Konserterna ligger som regel uppe i 30 dagar.

“HEMKÖRD MOZART GER TRÖST”

SONs Álvaro Pastor Jimenez lovordades efter sin insats som solist i Mozarts *Klarinettkonsert*. Konserten har haft nästan 7000 visningar.

KLASSISK MUSIKSAGA PÅ DIGITALA SCENEN

Det finns många sagor som olika tonsättare skrivit musik till, men ingen har ens kommit i närheten av den berömmelse som Prokofjevs *Peter och vargen* fått. Den klassiska musiksagan spelades in i juni och fick över 5000 visningar. Dirigent var Christoffer Nobin och berättade gjorde Mauritz Elvingsson från Östgötateatern.

FILIPPA FIOL OCH FILIP FAGOTT FIXADE FNURROR

Den inspelade skolkonserten om symfoniorkestern och titt bakom kulisserna nådde ut till tusentals skolbarn i hela regionen. Manus och regi av Karl Sanner. Dirigent var Gudrun Dahlqvist.

MUSIKER I MICKEN

En nystartad podd, *Musiker i micken*, handlar om allt mellan himmel och jord – men mest om musik. Tanja Kaitaniemi, Filip Draglund och Richard Michelin bjuder varje avsnitt in intressanta gäster.

“Skönheten uppstår i ögonblicket. Barockmusik i Norrköping med njutning från en avlägsen värld” Dagens Nyheter

SONATA QURANTINA

SONs nybildade barockensemble lovordades i Dagens Nyheter för sin konsert *Moravian Rhapsody* på digitala scenen. Styckena hade alla koppling till ett viktigt musikaliskt centrum i det sena 1600-talets Europa, slottet Kroměříž i Mähren, den östra delen av dagens Tjeckien, på engelska Moravia.

LEKFULL CELLOKONSERT

Briljant solistinsats levererade SONs egen Erik Uusijärvi i *Haydns Cellokonsert* på digitala scenen. Haydns Cellokonsert är lekfull och sprudlande musik, skriven på 1760-talet, återupptäckt på 1960-talet och har sedan dess framförts och spelats in av flera av världens främsta cellister. Tobias Ringborg dirigerade.

SONS SOLISTER TAR PLATS

Många av SONs egna musiker gjorde starka solistinsatser. Till vänster syns SONs soloflöjtist Teodor Tirlea på digitala scenen i ett program med Bach och Ravel.

DAS LIED VON DER ERDE

Mahlers rikaste symfoni gavs i Schönbergs version på den digitala scenen. Solister var Anna Larsson och Göran Eliasson. Dirigent Stefan Solyom. ”Just eftersom det är en filmad konsert utan publik, som man tittar på i hemmet, passar det intima tilltalet bättre. Och sångarna kan sjunga relativt avslappnat och nyansrikt utan att oroa sig för att bli överröstade av en massiv orkester.” skriver Nicholas Ringskog Ferrada-Noli i DN som gav konserten högt betyg.

“Fantastisk konsert, jag hoppas ni hörde alla rungande digitala applåder och såg framför er den stående ovationen”
Publikkommentar

SOMMAR I STAN

När både Augustifesten i Norrköping och Stadsfesten i Linköping ställdes in valde SON att ge publiken en generös och lättlyssnad konsert på den digitala scenen. Medverkande var bland annat musikalartisten Emmi Christensson.

SON HYLLAR THE BEATLES

I maj 1970 gavs The Beatles sista Album *Let it be* ut. Vi uppmärksammade detta 50-årsjubileum med en egen personlig hyllning där olika ensembler ur SON och sångare från Östgötateatern och ung scen/öst tolkar Beatles - på sitt sätt.

SÄSONGSPREMIÄR MED INTERNATIONELL STJÄRNA

Säsongstart med nya chefsdirigenten Karl-Heinz Steffens. Och solist var världsstjärnan Peter Mattei. För orkestern, som varit utan chefsdirigent de tre senaste säsongerna, blev denna säsongspremiär en viktig nystart som sändes online.

”Jag vet att vi i Karl-Heinz Steffens har hittat en dirigent som inte bara klickar med orkestern, utan också kan skapa magi på konserterna och kommer att vinna publikens hjärta” säger Henrik Marmén, konstnärlig chef.

”...Steffens och hans orkester lyckades förmedla gestiken, narrativet och - inte minst - den spännande skönheten...”
skriver Camilla Lundberg i Dagens Nyheter

JUBILERANDE DIRIGENT OCH SOLISTPRISVINNARE

Flöjtisten Laura Michelin från Norrköping, som i januari vann Solistpriset var nu solist med SON i de Frumeries förtrollande Pastoral svit för flöjt. På dirigentpulten fanns nestorn Michail Jurowski, som firade 25-årsjubileum av sitt samarbete med SON.

”SOM ETT SAMTAL MED EN KÄR GAMMAL VÄN”

“Musikalisk fullträff” kunde läsas i både Corren och NT efter konserten som var en hyllning till den bortgångne tonsättaren från Östergötland, Sven-David Sandström. Hans Cellokonsert skrevs för mästercellisten Torleif Thedéen, som här framförde den tillsammans med SON.

MUSIKALISK JULKLAPP TILL ALLA BARN

“NASSE HITTAR EN STOL! Vilken briljant föreställning! Musiken! Texten! Kostym! Älskar den! Sett den 25 gånger och använder den som diskussionsunderlag till alla mina klasser. Hittar nya saker varje gång. Fint jobbat!” Ett tack från en lärare som tagit del av inspelningen av Sven Nordqvists underbara saga. Skådespelare från Teater Fenix var Åsa Forsberg och från Östgötateatern Tobias Almborg.

JULQUIZ

SONs julstuga med musikquiz för hela familjen blev succé under julhelgen!

”Musikalisk färdkost in i vintermörkret”
Norrköpings Tidningar

Även om De Geerhallens publikplatser större delen av 2020 var tomma så började året helt annorlunda när rekordstor publik såg Schuberts *Forellkvintetten*. Det var också full fart och skratt från barn under öppet hus. De Geergymnasiet bjöd på show, bra musik och stor kör när de mötte SON. Under hösten kunde en liten skara publik komma till konserthallen igen. Det har även varit full aktivitet med inspelning av konserter till digitala scenen.

LUTHANDO QAVE

Den sydafrikanske barytonen Luthando Qave tog publiken med storm i världspremiären av Monakogtolas sångcykel. Den uppmärksammade konserten innehöll också Berlioz storslagna *Symphonie Fantastique*. Luthando Qave har gjort en närmast osannolik resa. Han är född och uppvuxen i en kåkstad i Sydafrika under apartheidregimen. När han var fjorton år upptäckte han operan. Han blev fast medlem av operakören i Kapstaden, och under ett gästspel i Sverige hamnade han på Operahögskolan i Stockholm. Efter det blev det vidare studier på Metropolitan i New York.

ÖPPET HUS NASSIM + EL SISTEMA

Nassim Al-Fakir tog oss med på ett galet ljudäventyr och 200 barn från El Sistema spelade och sjöng med SON på ett Öppet Hus för hela familjen.

“Musikalisk festkväll med dikt och dröm”
Norrköpings Tidningar

SON-SYSTEMET

En av årets mest populära konserter är mötet mellan Norrköpings Symfoniorkester och De Geergymnasiet Musik. Ungdomarna är med och skapar hela konserten och spelar, sjunger, agerar och dansar. Ett viktigt inslag i deras utbildning.

MUSIK PÅ DITT SPRÅK

Populära och fullsatta är de konserter som SON varje år bjuder in nyblivna svenskar till. Konserterna presenteras på sex språk och äger rum i samarbete med SFI och Portalen.

HÖSTVINDAR

Kammarkonsert med SONs brass. Fanfarer och ensembler lyste upp novembermörkret när 50 personer var tillåtet i publiken. Inspelningen blev också en av de mest efterfrågade på digitala scenen.

“Jag träffar många unga musiker härifrån, både i orkestrar och på skolor. Det är inte konstigt, för här satsar man på det. Och satsar man är det klart att ungdomar vill syssla med musik.” Laura Michelin

SCHUBERTS FORELLKVINTETTEN

Johan Dalene, den unga världsstjärnan från Norrköping, spelade kammarmusik tillsammans med musiker i SON inför rekordpublik.

TVÅ KONserter, TVÅ OLIKA SITTINGAR, EN KVÄLL

Med chefsdirigent Karl-Heinz Steffens på pulten i en av årets bästa inspelningar från konserterna *Orginell Bartók* och *Francks d-mollsymfoni*. 50 lyckliga personer kunde avnjuta konserterna på plats i De Geerhallen i oktober. Bartóks speciella verk med två stråkorkestrar på var sida om dirigenten, och kontrabasarna längst bak. Och så slagverk, celesta och piano i mitten. César Franck, kompositör i andra konserten för kvällen var organist i grunden och "underbar kompositör" enligt chefsdirigent Karl-Heinz Steffens.

”Man känner så starkt att det är en organists tankesätt. Det är i grund och botten orgelmusik överförd till symfoniorkester”

Karl-Heinz Steffens om Franck

”Nyckelordet var: flöden. Vackra harmoniska flöden.”

Norrköpings Tidningar

UNGA SOLISTER FRÅN NORRKÖPING
Laura Michelin och Johan Dalene; två unga stjärnskott som gästade SON som solister under 2020. Båda är från Norrköping och har vunnit prestigefyllda priser.

Norrköping

Foajén

På turné

Utsålda kammarkonserter i De Geerhallens Bistro. När publik kunde vara på plats fick de med avstånd från varandra njuta av musik av bland annat Renié och Ewald.

STÄMNINGSFULL ALLHELGONAKONSERT

I samarbete med Musethica, som turnerat hela veckan innan i kommunen, spelade SON två kammarkonserter i De Geerhallens foajé. Programmet bestod av stråkkvintetter av Mozart och Brahms. Konserten hade fri entré med plats för 50 personer.

MUSETHICA är en utbildningsmetod som ger unga musiker möjlighet att spela för bred publik. Konserter ges ofta på skolor, särskolor, äldreboenden, fängelser, härbärgen och andra ställen där människor har svårt att ta sig till konsertsalar. SONs musiker samarbetar med Musethica genom att vara mentorer och coacha de unga musikerna.

“Man blir så glad så man blir tårögd”

Kommentar från en kvinna på ett av de äldreboenden som SONs brass spelade på under hela april och maj.

BARNKONVENTIONENS DAG

Ayla Kabaca och barnkören Karamellerna höll i en konsert som sändes på SONs digitala scen på Barnkonventionens dag. Den visades samma dag på storbildsskärm i Hörsalsparken i Norrköping. Filmvisningen var ett samarbete med Norrköpings Kommun och satsningen Globala veckan.

UTOMHUSSPELINGAR PÅ SKOLGÅRDAR

När barnen inte kan komma på skolkonsert i De Geerhallen åkte brassen ut till skolgårdarna och bjöd på livemusik.

“Tror aldrig jag gråtit till Snickerboa förr. Men idag var det dags! Så rörande och fint med skolgårdskonsert ...”

Kommentar från en lärare

KONSTEN

ÖPPET HUS

2000 besökare kom till SONs familjedag i januari. Massor med sång och musik, lekar och möjlighet att få prova på instrument bjöds det på under Öppet Hus.

PANNKAKOR OCH SAMBA

Ett musikaliskt äventyr med fartiga rytmer från SONs slagverk till höstlovslediga barn. Filip Fagott och Filippa fiol delade ut små slagverk så även barnen fick vara med och spela. Därefter serverades pannkakor. Ett populärt samarrangemang med Louis de Geer.

KONSTEN

PUBLIKENS EGNA FAVORITER

I de populära och alltid utsålda önskekonserterna får publiken rösta fram konsertinnehåll och solister. Önskekonsert 6 mars 2020 bjöd på highlights från operans, filmens och den klassiska musikens värld, men även jazz-sväng och svensk visa. Sångsolister var Ellen Andersson, en av Sveriges mest framstående jazzsångerskor från Linköping och flerfaldigt prisade sopranen Agnes Auer med rötter i Norrköping.

ANNA SKRYLEVA

Den ryska dirigenten Anna Skryleva som är internationellt etablerad gjorde sin debut med SON under Önskekonsert.

“Med djupa känslor och renskalad enkelhet imponerar också cellisten Pelle Hansen i Dvoráks cellokonsert.”

Norrköpings Tidningar

STORSLAGEN CELLOKONSERT

Pelle Hansen är stämledare i cellostämman. Här gjorde han ett bejublat framträdande som solist i Dvoráks storlagna cellokonsert. Konserter i både Norrköping och Linköping. Under ledning av Tung-Chieh Chuang framförs Louise Farrencs *Uvertyr nr 1* och Antonín Dvořáks *Cellokonsert*. Ett verkligt mästarprov för instrumentet.

SPORTLOVSORKESTERN

Alla musicerande ungdomar i regionen ges möjlighet att få spela med riktig dirigent och få coachas av SONs musiker. Hårt arbete under veckan resulterade i två populära konserter i Norrköpings och Linköpings konserthus i februari.

SISTA KONSERTEN INNAN FÖRSTA PUBLIKPAUSEN

Ett mästerverk av Schumann och ett uruppförande av den svenske tonsättare Jacob Mühlrad fick linköpingspubliken höra vid den sista konserten innan verksamheten stängde för publik på grund av pandemin 12 mars 2020. Dirigent var Daniel Blendulf.

”Publiken kände sig levandegjord eftersom livemusik varit en bristvara.” Norrköpings Tidningar

KAMMARKONSERT

Lyckan var stor hos de 50 i publiken som äntligen fick gå på konsert och lyssna på levande musik. Och det publiken fick njuta av var klarinettkvintetter framförda av SONS musiker.

HELT BAROCKT

Dansant barockmusik live i oktober när 50 personer var tillåtet i publiken. Med Peter Spissky som musikalisk ledare. NT och Correns recensent tyckte dansrytmerna lyftes fram på ett underbart vis i Purcells *The Fairy Queen*.

RADIO

Under coronavåren 2020 föddes Östgöteaterns digitala scen. En stor digital omställning såväl internt som publikt. Först ut var en filmad version av den omtalade cirkusföreställningen *The Last Fish* (med robot!). Snart följde inspelade dikter och noveller av klassiska författare, låtar ur föreställningar, radioteater i olika former – från komisk improvisationsteater till stora projekt som Shakespeares *Slutet gott, allting gott* – såväl som bakom kulisserna-filmer och filmade readingar av nyskrivna pjäser av skådespelare i ensemblen. Under slutet av 2020 släpptes även en skådespelarpodd och ett livesant matlagningsprogram med jultema.

FÖRESTÄLLNING ÅTERFÖDS SOM RADIOTEATER

Har du blivit född var hösten 2019 den första föreställningen att ha premiär på Östgöteaterns nya experimentscen, X-scenen. Den spelades under våren 2020 in som radioteater. Komiskt om föräldraskap.

”När vi lämnar ensemblen efter första avsnittet är den stora behållningen det rika, kollektiva spelet som känns ovanligt stort och flödande för den här formen”

Dagens Nyheter om *Slutet gott, allting gott*

IMPROVISATIONSLEKAR

Det spelades in en rad olika avsnitt med improvisation. På 60 sekunder, Alfabetet, Nej ändra och Hos psykologen med Baba Yaga.

RADIOTEATERNS ÅTERKOMST

En romantisk och mångbottnad pjäs om den modiga Helenas jakt på kärlek. En komedi av William Shakespeare blev radioteater i tre delar. Foto: Jessica Gredin/SR

FILM

STRÖMMAD SISTA FISK

Det första som släpptes digitalt under våren 2020 var en film med den uppmärksammade cirkusföreställningen *The Last Fish*, där en robot ingick i ensemblen.

Cirkus, musik, magi - och en robot. Fem cirkusartister och två musiker bjuder på en komisk och visuellt imponerande föreställning skapad i samarbete med Norrköpings Symfoniorkester.

BABA YAGA BLEV INSTAGRAMKÄNDIS

När föreställningen *Baba Yagas adventskalender* ställdes in blev det istället en serie i 24 delar. Publiken kunde möta häxan/psykologen Baba Yaga med gäster på Östgöteaterns Instagram-konto. Den digitala adventskalendern blev en succé med kommentarer som: "Detta ger mig obeskrivligt mycket glädje", "detta är det BÄSTA som hänt Dec 2020!!!", "... tack för årets sjukaste o roligaste adventskalender".

FILM OM EN INSTÄLLD PJÄS

Dumar var ursprungligen tänkt att bli en föreställning på Östgöteatern i regi av America Vera-Zavala våren 2020, men coronapandemin kom emellan. Istället möter vi Ayanan Mohammud, Fadume Jama, Kin Gurhan Mohamed från Linköping och produktionsteamet från teatern i en film om en inställd pjäs och berättelserna den rymmer.

”Med filmen hoppas America Vera-Zavala kunna ta kål på de fördomar som finns, och berätta en annan historia om flykt och integration än den som dominerar debatten.” TT

DIKTER, NOVELLER & MUSIK

Östgötateatern satsade på sommarteater i digital form; ett interaktivt sommarkryss och en mysrysare till novell.

I båda produktionerna hör du skådespelaren Sven Angleflod. Hans sommarkryss, som gästas av en rad skådespelare och medarbetare från teatern, innehåller frågor kring pjäser, dikter, böcker och sånger.

– 70 är ett gyllene tal i detta. Det är inte bara åldersgränsen för människor som just nu rekommenderas att hålla sig inne, utan även åldersgränsen för fri upphovsrätt – en författare, kompositör eller översättare måste ha varit död i 70 år innan du får använda materialet fritt. Därför är detta ett slags ”de fria rättigheternas kryss”, säger Sven Angleflod.

POE I HÄNGMATTAN

Sven Angleflod läser fem berättelser av Edgar Allan Poe, samtliga hämtade ur novellsamlingen *Sällsamma historier*.

– De historierna är just sällsamma. Det är inte renodlade skräckberättelser utan mer underliga rysare för sommarkvällen eller sommarnatten! säger Sven Angleflod.

KLASSISKA DIKTER

Edith Södergran, Gustav Fröding och Karin Boye lästes in av skådespelarna Karin Oscarsson, Marika Strand och Stina von Sydow.

MUSIK

Låtar ur föreställningarna *Tidens tecken*, *Bränn dessa rader* och *Kura skymning* släpptes för lyssning.

LÅTAR TILL TRÖST

Marina Andersson räds inte sorg – tvärtom. Sorg, saknad och längtan. Det är vemod och sårbarhet som står i centrum i Marina Anderssons poesi. För några år sedan började hon även sätta musik till sina dikter genom eget pianospel. Hon beskriver resultatet som en typ av godnattvisor – lugna, eftertänksamma, omhuldande.

– Jag hoppas att låtarna kan vara till tröst för andra. En hjälp att komma till stillhet och att våga vara nära sina känslor och i sin sorg. säger Marina Andersson, till vardags kostymtekniker på teatern.

KURA SKYMNING MED MARINA ANDERSSON

BAKOM KULISSERNA

BRÄNN DESSA RADER

Agnes Matsdotter och Axel Tegnered spelar in visor ur föreställningen *Bränn dessa rader* med musik av Vladimir Vysotskijs. Hans visor kunde bara ges ut i piratkopior, men låtarna överlevde den regim som ville tysta den.

GUIDAD VISNING I KOSTYMFÖRRÅDET

I Östgötateaterns stora kostymförråd i Norrköping finns kostymer från teaterns uppsättningar från 1947 och framåt. Förrådet rymmer cirka 30 000 plagg och 4 000 par skor och stövlar. I filmen möter vi två av teaterns skräddare och hör mer om förrådet och arbetet i kostymateljén.

<< På bilden till vänster blir skräddaren Lena Victor intervjuad av Jeanette Söderwall och Carl Fristedt från kommunikationsavdelningen.

MEDARBETARNA BERÄTTAR

På vår digitala scen finns även filmklipp där vi tittar in hos teaterns verkstäder, får en inblick i hur en peruk blir till och vad en patinerare gör.

PÅ SKATTJAKT HOS REKVISITA

Vad gör en rekvisitör? Vi bad Östgötateaterns rekvisitörer Britt-Marie Wettergren, Karin Jagerfelt och Gustav Udd berätta om sitt arbete med att bygga upp och förstärka känslan i en föreställning. På bilden nedan ser vi Gustav Udd med kronorna som gjordes till *Faust II*, 2019.

Många dörrar, stolar och full fart på Östgötateaterns stora scen i Norrköping. Teatervåren började med farsen *Rampfeber* och en inblick i livet bakom kulisserna. Under hösten kunde en fysiskt distanserad publik njuta av Nordenpremiären av musikalerna *Come From Away*. Musikalerna *LIZZIE* och dramat *Yvonne, prinsessa av Burgund* kunde tyvärr aldrig sättas upp i Norrköping på grund av pandemin.

NORDENPREMIÄR FÖR HYLLAD SUCCÉMUSIKAL

Den varma kanadensiska musikalerna *Come From Away*, som utspelas dagarna efter terrorattackerna i New York 2001, har gjort succé på Broadway och i flera engelskspråkiga länder. Östgötateatern kunde den 26 september stoltsera med Nordenpremiären av den första icke-engelskspråkiga versionen, vilket gjorde att långväga intresse riktades mot Norrköping. Musikalen, i regi av Markus Virta, hyllades av både publik och kritiker. "Ett riktigt mästerverk som förtjänar att få ses av fulla salonger" skrev Broadwayworld.com

PROGRAMKVÄLL OCH UTSTÄLLNING

Den 11 september hölls en populär temakväll på teatern. Ett fördjupande samtal om terrorattackerna som förändrade världen, en öppen musikalrepetition samt vernissage av en fotoutställning med bilder från "Ground Zero" i New York, tagna av Norrköpingsfotografen Michael Svensson.

"De där människorna finns överallt i hela världen... Om man släpper ner sin gard så kanske man plötsligt får syn på sig själv, eller sina arbetskamrater, sin granne, sin partner, eller sin mamma - och kan skratta väldigt hjärtligt åt det."

Pontus Plænge, regissör *Rampfeber*.

TAJMING OCH KOMIK

Michael Frayns komiska 1980-talspjäs kan räknas till en modern klassiker, som satts upp över hela världen. Skådespelare spelar skådespelare, regissör och scenpersonal, och publiken får följa med i processen kring uppsättningen av en fars på den engelska landsbygden. En svindlande inblick i teaterns magiska (?) värld. Inför premiären den 1 februari arrangerades en välbesökt öppen repetition.

MARKUS VIRTA PRISADES SOM DECENNIETS MUSIKALREGISSÖR

för *Come From Away*, i Broadway World Sweden Awards.

COME FROM AWAY utspelas dagarna efter terrorattackerna i New York den 11 september 2001. Den handlar om vad som händer när tusentals resenärer blir strandsatta på en liten flygplats i Kanada, och om hur musik och värme kan ge människor hopp.

Regissören Markus Virta kan se paralleller till den pågående coronapandemin i *Come From Away* - även om det inte rör sig om någon terrorattack så kändes det lite som att världen rasade där under våren 2020.

Markus säger att han längtat efter att få arbeta på Östgötateatern, eftersom det är en teater med en stolt musikaltradition.

"Tack för en underbar show. Ovanligt med avstånd men väldigt väl organiserat och härlig föreställning."

Publikkommentar om *Come From Away*

"Utan tvekan bland det bästa som skrivits i genren under 2000-talet" Dagens Nyheter om *Come From Away*

"Östgötateaterns ensemble är rasande skicklig" Folkbladet om *Rampfeber*
 "Ljuvligt kaos (...) riktigt roligt" Norrköpings Tidningar om *Rampfeber*

”Sveper med sin publik i en enda lång omfamning”

Norrköpings Tidningar om *Come From Away*

”Hon slår med kraft och med kärlek”

Norrköpings Tidningars hänfödda recensent om Linköpingspoeten Farhiya Feysals insats i *Reflekterad olydnad*.

XPERIMENTSCENEN I HJÄRTAT

X-scenen är Östgötateaterns mindre scen för mer experimentella produktioner i nya format, med kortare föreställningslängder och lägre biljettpriser. I Norrköping finns X-scenen på Repslagaregatan 9, mitt emot Galleria Domino. Hösten 2020 skulle X-scenen ha öppnat även i Linköping, men invigningen fick skjutas fram i spåren av covid-19.

COMMUNITY

Communityteater är en teaterform där berättelsen som framförs på scenen bygger på en verklig berättelse, ofta framförd av berättaren själv. Under 2020 skapades fyra sådana produktioner för X-scenen, samtliga i regi av America Vera-Zavala. Här kunde publiken möta Linköpingspoeten Farhiya Feysal i spoken word-föreställningen *Reflekterad olydnad*, Madeleine In Hwa Björk från Vikbolandet i en performance lecture om adoption (*Ingenting av det jag vet om mig stämmer*), tre somaliska kvinnor boende i Linköping i *Dumar* (en föreställning som istället blev film) och av P4-lyssnarna framröstade ”Årets Östgöte”, Diyari Mahmoud, i *Halal Teater* (en föreställning som fått flyttas fram med anledning av pandemin).

”Jag tyckte alla pratade om religion och etnicitet på ett så allvarligt sätt. Jag ville göra något kul av det.”

säger Diyari Mahmoud till Östgöta Correspondenten inför premiären av *Halal Teater* (blev framflyttad efter pausad publik verksamhet igen i november)

LITTERATUR OCH SAMTAL

Under hösten kunde Östgötateatern bjuda in till kostnadsfria samtal om rasismen i Sverige, under ledning av teaterchef Nils Poletti. Samtalet utgick från America Vera-Zavalas nya bok *Svartsalle – En svensk historia* och arrangerades i samarbete med Ordfront Förlag.

GÄSTPEL

Under coronasäkrade former gästades X-scenen under hösten 2020 av medlemmar ur det feministiska scenkonstkollektivet ÖFA. Amanda Apetrea, Lisen Rosell och Nadja Hjorton gav *I stundens hetta* – en utforskande improvisationslek om åtrå, längtan, stereotyper och kvinnlig gemenskap.

Under ett två timmar långt experiment uppstod riktig passion när den är som bäst och när den svider som värst. I stundens hetta skapades unikt för X-scenen.

Båda de stora teaterhusen rymmer serveringar med mindre scener; Café Gycklaren i Norrköping och övre foajén i Linköping. Under 2020 kunde publiken här njuta och roas av vissångarna Kjell Höglunds och Cornelis Vreeswijks musik i konsertföreställningarna *Tidens tecken* och *Vykort till en rädd man*. Innan den stoppades av pandemin hann också familjeföreställningen *Prinsessan Penta* ha premiär.

”Ensemblen visar prov på ett väloljat replikmaskineri med en orkan av gester och ord. Det är absurt, galet och visst kan man läsa in ett häcklande av makten, vår klimatångest och vördnad inför hov och storheter. Uttrycket är stilistiskt och drivet, sett genom ett italienskt temperament som ett nutida commedia dell’arte där skrattet och gycklarkonsten ännu existerar.”

Norrköpings Tidningar om *Prinsessan Penta*, en lunchteater för alla över tio år

PROGRAMKVÄLLEN BAKOM RIDÅN

Vad händer egentligen innan, under och efter en föreställning när publiken inte ser? Skådespelaren Tobias Almborg, som spelade regissören i *Rampfeber*, och pjäsens översättare Johan Huldt, som annars även är dramaturg och regissör, berättade om arbetet med att sätta upp en föreställning om en föreställning.

SOPPFÖRESTÄLLNING UTAN SOPPA

Under hösten kunde två soppföreställningar spelas, men utan servering. Däribland *Vykort till en rädd man* där Kajsa Reingardt tolkar Cornelis Vreeswijk, poeten som kunde slarva med livet men aldrig med dikten.

På Alla hjärtans dag var det Sverigepremiär för den romantiska rockmusikalen *LIZZIE* på Stora teatern i Linköping. Därefter stängdes teaterhuset på grund av pandemi och för renovering. Nästa premiär blev istället på närliggande Forumteatern. *Yvonne, prinsessa av Burgund* sattes upp under hösten – med största fokus på trygghetsåtgärder för publik och personal. Komiska *Rampfeber* och musikalen *Come From Away* kunde tyvärr aldrig spelas i Linköping.

“Musikalen utvecklas till en brutal och erotisk historia med drag av grekiskt tragedi, spunnen kring en serie ömsinta bluegrassballader, gospelhymner och punkiga vredesutbrott.” Svenska Dagbladet

MORDGÅTA PÅ SCENEN

Den amerikanska rockmusikalen *LIZZIE* bygger på ett verkligt och ouppklarat kriminalfall från slutet av 1800-talet, då Andrew Borden och hans hustru Abby hittades yxmördade i sitt hem. Familjens yngsta dotter, Lizzie, anklagades för mordet men friades i rätten. På scen finns fyra starka kvinnliga karaktärer. I Östgötateaterns uppsättning hämtade kostym, ljus och scenografi inspiration från det viktoriaiska 1800-talets skräck- och kriminalhistorier, men med en modern twist. Helena Sandström Cruz regisserade denna historia fylld av gotik, romantik och medryckande musik.

“Wow, äntligen!” säger musikalartisten Emmie Asplund till SVT Öst om *LIZZIE*, där fyra starka kvinnor och deras berättelser tar plats på scenen.

“En skräckhumoristisk samtidsblinkning med metoonäven i luften” Dagens Nyheter om *LIZZIE*

“Passionerad och jublande revolt mot patriarkatet”

Svenska Dagbladet om *LIZZIE*

“Above All This är ett musikalskt porträtt av min egna resa i musiken, kärleken och livet. Den handlar om mitt liv och hur jag speglar mig i mina idoler Whitney Houston och Dolly Parton med fokus på psykisk (o)hälsa, och med avstamp i min ADHD-diagnos, bisexualitet och livet som artist, jag vill förstå våra komplexa psyken.” Frida Modén Treichl om konsertföreställningen till QX i maj 2020.

Above All This spelades även på stora scenen i Norrköping. I samarbete med Folkteatern i Gävleborg, och med stöd från Konstnärskommittén.

MAKT OCH MORAL

Vad är det för fel på Yvonne? Yvonne är inte som man ska vara. Hon gör inte som man borde göra. Den polska författaren och dramatikern Witold Gombrowicz skrevade pjäs *Yvonne, prinsessa av Burgund* är en suverän analys av makt och moral där antimartyren Yvonne blir den katalysator som får människorna runt henne att visa upp sina värsta sidor. Regissören Nora Nilsson, som stått bakom flera uppmärksammade och prisade svenska teateruppsättningar de senaste åren, gjorde sin Östgötateatern-debut med denna tankeväckande pjäs.

”Äntligen spelas Gombrowicz på en svensk scen”

Östgöta Correspondenten om *Yvonne, prinsessa av Burgund*

”En absurd saga om flickan som inte ställer upp”

Svenska Dagbladet

Ung scen/öst

liten publik, storslagen teater

<< *Himmel byter färg* med skådespelarna Viktor Björkberg, Paula Sundberg och Martha Rasmussen Lubiana.

”[...] Ung scen/öst har ju inte gjort sig kända för att smeka medhårs i onödan.”

Östgöta Correspondenten om *Maskineri*

DYSTOPISK FRAMTIDSTRILLER

Temat för spelåret som inleddes under hösten är kartor. *Maskineri* invigde ung scen/östs Stora scen efter renoveringen. Föreställningen skrevs av linköpingsbaserade Emma Palmkvist och utgick från en berättelse om den lokala vapenindustrin. Denna dystopiska framtidstriller för högstadiet regisserades av AnnaLina Hertzberg och bjöd på storslagen scenografi av Helga Bumsch, drastisk humor och spektakulär science fiction.

<< *Maskineri* med skådespelarna Viktor Björkberg, Johanna Malm, Luiza Stanescu.

Året inleddes på kulturhuset Agora i Skäggetorp, Linköping, som blivit ett andra hem för ung scen/öst, i väntan på att ung scen/öst-huset skulle nyinvigas efter renoveringen. Såväl repetitioner som en del föreställningar av *Tårtbagaren* genomfördes på Agora, vilket också innebar en ökad kontakt med skolorna i Skäggetorp.

Tårtbagaren spelades också på evenemanget *Kulturfabriken – ett kreativt kalas för barn*, som arrangerades av Linköpings kommun på Agora.

SAMARBETE MED SKOLORNA I SKÄGGETORP

Under pågående renovering av ung scen/östs teaterhus flyttade verksamheten delvis till det nybyggda kulturhuset Agora i Skäggetorp, Linköping. Det innebar ett nära samarbete med Linköpings kommun, både i vardagen under produktionsperioderna och delar av spelperioderna. I samband med vistelserna på Agora fördjupade teatern kontakten och samarbetet med skolorna i Skäggetorp. De yngre årskurserna från stadsdelens skolor blev en verkligt trogen publik och några klasser blev även en fullfjädrad premiärpublik med egenhändigt skapade partyhattar.

Dessutom stärktes kontakten med Skäggetorpsskolans högstadium genom referensarbetet för vårens föreställning *Himmel byter färg* och fortsatt kontakt med lärare, vilket ledde till den nyskrivna monologen *En lektion i matte*, som var ung scen/östs bidrag till Dramatens projekt *Osäkerhetens tid*. När ung scen/östs teaterhus äntligen kunde öppna för publik i början av hösten kom premiärpubliken från skolor i Skäggetorp.

100x TÅRTBAGAREN

Klassrumsföreställningen *Tårtbagaren* var en nypremiär i bearbetad form för årskurs 2-3. Den spelades för hundrade gången på Bjälbotullskolan i Mjölby. Denna sötsockrade saga om passivitet, olydnad och om att ta ställning gästspelade också på en skola i Stockholm. Skådespelare: Andreas Ferrada-Noli och Luiza Stanescu.

”Eleverna har redan hunnit bli kloka och kompetenta teaterkritiker, med uppmuntran från sina lärare.”

AnnaLina Hertzberg, konstnärlig ledare tills december

På bilden: Ian Moström och Luiza Stanescu.

INVIGNING SKÖTS UPP

ung scen/öst hoppades in i det längsta att den planerade invigningsfestivalen skulle gå att genomföra i november. Syftet var att fira det nyrenoverade teaterhuset och att lyfta uppdraget att spela för barn och unga, med särskilt fokus på den turnerande teatern.

<< ung scen/öst hus med nya skyltar på fasaden.

Spelåret med temat hemligheter avslutades under våren. Det producerades två klassrumsföreställningar för turné i hela regionen *Tårtbagaren* och *Himmel byter färg*. För hösten skrev Manda Stenström klassrumsföreställningen *Orka mera - orientera!* för årskurs 5 och 6 och som regisserades av Paula McManus, för det lilla formatet som är ung scen/östs specialitet.

Orka mera - orientera! med skådespelarna Stina Gunnarsson, Anja Rajić och Paula Sundberg. >>

VINNA ELLER FÖRSVINNA

Orka mera - orientera, en klassrumsföreställning som handlar om vinnarskallighet, vänskap och onda planer i orienteringsspåret.

MYSTERIUM

Himmel byter färg, en föreställning för högstadiet, om att inte längre vilja vara med, om magiska försvinnanden och om katastrofen som oundvikligen närmar sig. På bilden: skådespelarna Viktor Björkberg och Martha Rasmussen Lubiana.

”Den sätter fingret på vuxenvärldens oförmåga att ta tag i saker.”

Olle Jernberg, regissör *Himmel byter färg*

”Att möta unga människor som söker sin identitet och framtid ger ett ytterligare värde i skapandet av scenkonst.”

Paula McManus, konstnärlig ledare från december

NÄRHET TILL SKOLAN

Närheten till teaterns målgrupp är stark, även i tider av distans. Lärarna var ett stort stöd i samband med all omställning som skedde under året. De hängde med i alla svängar från inställda föreställningar via digitalt material till nya föreställningar och sedan paus igen.

En påminnelse om detta var de brev som fortsatte att dimpa ner i ung scen/östs brevlåda, med omsorgsfullt ritade teckningar av fantasifulla tårtskapelser. Det gjorde saknaden efter publiken ännu större, men värmdes i en märklig tid.

OMSTÄLLNING

När pandemin startade anpassade ung scen/öst snabbt och effektivt verksamheten för en digital verklighet. Arbetet fortsatte i ung scen/öst-anda, men i nya former.

Genom att underkasta sig något större än sig själv, tog ingen något för givet. I likhet med många andra kulturinstitutioner hittade ung scen/öst nya sätt att nå sin publik när föreställningar ställdes in på grund av pandemin.

DIGITALA PRODUKTIONER

Tårtbagaren, klassrumsföreställning för årskurs 2 och 3, filmatiserades. Tillsammans med det lokala produktionsbolaget Nordantill gjordes en snabbproduktion på två dagar som spreds till skolor i Östergötland.

*Tårtbagaren*s skådespelare producerade med tekniker Ian Moström *Bakom kulisserna* - ett pedagogiskt kringmaterial i digital form till ung scen/östs YouTube-kanal där skådespelarna intervjuade olika yrkeskategorier på teatern.

Himmel byter färg gjordes om till ljudverk. Skådespelarna Paula Sundberg, Martha Lubiana Rasmussen och Viktor Björkberg, tillsammans med tekniker Lars Bomanson, skrev, spelade in och redigerade verket i en av teaterns lägenheter som tillfälligt byggdes om till studio. Ljudverket breddade föreställningens målgrupp och distribuerades även till gymnasiet.

ung scen/digilab, en webbaserad version av det etablerade pedagogiska projektet, med unga vuxna som målgrupp. Med fokus på dramatiskt skrivande genomfördes workshopen en gång under våren och en gång under hösten, under ledning av dramatiker Elsa Berggren. Tack vare den digitala anpassningen blev det en större spridning i hela regionen och från andra delar av landet.

<<

Osäkerhetens tid, digitalt samarbete med Dramaten. AnnaLina Hertzberg skrev och regisserade en monolog som framfördes av skådespelaren Martha Rasmussen Lubiana.

Tal till relationen, digitalt samarbete med Scensverige. Skådespelaren Paula Sundberg medverkade när Scensveriges medlemmar skapade ett gemensamt tal.

Skådespelarna från *Orka mera - orientera!* spelade in en rimmad adventskalender i fyra avsnitt.

Skådespelarna från *Maskineri* producerade en dystopisk filmserie i fyra korta avsnitt, där karaktärerna delade med sig av handfasta råd och en guidning genom krisen under rubriken *4K - knep och knåp i kris och kollaps*.

Östergötland

På turné

ÄLDREBOENDETURNÉ

Under våren 2020, i spåren av inställda föreställningar och stängda teaterhus, gav sig Östgötateatern ut på en bejublade utomhusturné till äldre- och seniorboenden i regionen. Här kunde boende och personal njuta av poesi och musik i det gröna, med specialversioner av föreställningarna *Tidens tecken* och *Bränn dessa rader*.

LANDSBYGDSKOMEDI

Bygdens söner är en del av Östgötateaterns treåriga landsbygdssatsning i samarbete med Riksteatern. En ömsint landsbygdskomedi på turné genom Östergötland, med Peter Jansson i alla fem rollerna.

”Finast av allt är att Duus, Giese och Jansson vägrar göra klyschig tragedi av denna egentligen sorgliga historia. De bredvid varandra levande, ganska ensamma, människorna gestaltas med lika delar kyla och värme; deras verkligheter krockar i en enda kropp, som med komisk lätthet gör landsbygdens senmoderna enslighet både värdig och vardaglig.”

Expressen om *Bygdens söner*

”Man sitter rätt hänförd inför både texten och Peter Janssons gestaltande av alla rollerna.”

Östgöta Correspondenten om *Bygdens söner* efter premiären i Skänninge

KULTUR PÅ DISTANS

Med tanke på den ökade smittspridningen släpptes mot slutet av 2020 en digital version av den produktion som ingick i Region Östergötlands Kultur för äldre-projekt. Istället för ett fysiskt besök från skådespelarna och tekniker kunde nu boenden boka föreställningen *Två kavaljerer* som radioteater – smittskyddssäkert, kostnadsfritt och exklusivt för boenden i Östergötland.

”Tack, tack och 1000 x tack från alla seniorer på äldreboendet Gröna Gården Linköping. Flera av dem kunde inte somna för att de skrattade fortfarande i sina sängar.”

Publikkommentar till *Jansson gör en Jansson*, digital uppsittarkväll som livesändes den 22 december.

MUSIKALSATSNING

Östgötateatern har målet att bli den mest överraskande musikalscenen i Norden. Under 2020 kunde teatern stoltsera med två Sverigepremiärer på stora scenen; den amerikanska rockmusikalerna LIZZIE och den varma kanadensiska succémusikalen *Come From Away*. LIZZIE omnämns i januari 2020 som en av vårens "mest lockande teaterföreställningar" i DN och *Come From Away* väcker uppmärksamhet på andra sidan Atlanten, med ett stort reportage i Toronto Globe and Mail. Båda belönas med mycket fina recensioner.

DIGITALT MUSIKALSYMPOSIUM

Den 30-31 maj arrangerades ett fullspäckt program i Jönköping, bland annat med Karin Oscarsson och Jesper Barkselius från Östgötateatern. Dagarna avslutade det treåriga samarbetsprojektet Musikalplattform. Syftet har varit att stärka den svenska musikalscenen och få fram fler nyskrivna verk.

GRÄNSÖVERSKRIDANDE OCH INKLUDERANDE KONSTFORM

Cirkusen är integrerad i verksamheten både i egenskap av producerande institution och som arrangör av gästspel och i samarbeten med den professionella samtida cirkusen nationellt och internationellt. Teatern är också sedan några år tillbaka den enda teaterinstitution i landet som har cirkusartister i den långtidsengagerade ensemblen.

I samarbete med SON utforskas och prövas gränssnittet mellan teater och musik. Under 2020 års huvudsakligen digitala repertoar resulterade det i ett spännande möte mellan harpa och flygande ring, mellan musik och akrobatik, i den poetiska filmen *Moonlight Whispers*. Under året har även föreställningen *The Last Fish* visats igen på den digitala scenen.

NYCIRKUSPROJEKT LEVER VIDARE

I projektet Nycirkus Öst samarbetade Östgötateatern med Region Östergötland, Finspångs och Linköpings kommun för att stärka och utveckla den samtida cirkusen i Östergötland. När projektet avslutades 2019 bildades en ideell förening med samma namn som lever vidare, i syfte att vara en plattform för till exempel kompetensutveckling och samarbeten.

MUSIKAL & CIRKUS

SON sätter fokus på den nutida musiken och bidrar till att utveckla konsten genom verkbeställningar och uruppföranden.

MINST HÄLFTEN AV SONS VERKBESTÄLLNINGAR ÄR AV KVINNLIKA TONSÄTTARE

Den svenska tonsättaren Tebogo Monnakgotlas sångcykel *Un clin d'oeil* (En blinkning) beställdes av SON tillsammans med Gävle Symfoniorkester och Svenska Kammarorkestern i Örebro. Verket version för stor orkester fick premiär i februari. Barytonen Luthando Qave var solist och dikten som verket bygger på är skriven av den afrikanske poeten Joseph Rabearivelo.

Kompositören Jacob Mühlrad har gjort en häpnadsväckande snabb och uppmärksam karriär på den svenska musikhimlen. SON uruppförde hans verk *Einride* i Linköping den 11 mars i Crusellhallen. *Einride* är ett spännande verk som ligger helt i tiden med sin infallsvinkel på artificiell intelligens.

NYA VERKBESTÄLLNINGAR

Under året gjordes två nya verkbeställningar av svenska tonsättare – musik som kommer att uruppföras under säsongen 2021/2022.

Av Johannes Jansson har SON beställt en sångcykel med titeln *September*, till text av Harry Martinsson. Sångcykeln är skriven för den svenska mezzosopranen Anna Larsson. Av Lisa Streich har SON beställt verket *Sinfonia concertante* för fyra solister och orkester. Det kommer att uruppföras med solister ur SON. Lisa Streich var en av vinnarna vid SONS kompositionstävling The AnneSophie Mutter Fund för unga tonsättare 2013.

FLER SPÄNNANDE PROJEKT

Allan Petterssons symfoni nr 15 och violakonsert spelades in för skivbolaget BIS som ett led i *The Pettersson Project*. Sveriges Radios planerade inspelningar och direkt-sändningar under året blev däremot inställda på grund av pandemin.

I februari utnämndes SONS inspelning av Barbers och Tjajkovskijs violinkonserter med Johan Dalene som solist till Editor's Choice i den ansedda engelska tidskriften Gramophone.

HISTORISKT URUPPFÖRANDE AV LAURA NETZELS PIANOKONSERT

En sensationell händelse i svenskt musikliv var uruppförandet av Laura Netzels pianokonsert. Verket som låg ospelat i över 100 år, framfördes av Peter Friis Johansson och konserten fick stor medial uppmärksamhet.

"Det är sällan ett kritikeröga rörs till tårar. Men när jag sitter längst bak i De Geerhallen under urpremiären av Laura Netzels pianokonsert händer det: jag blir knockad av innerligheten..."

Johanna Malm och Luiza Stanesco i föreställningen *Maskineri*, regi av AnnaLina Hertzberg

Vi når ut med scenkonst för barn och unga

barn och unga

barn och unga

AннаLina Hertzberg har varit konstnärlig ledare på ung scen/öst i fem år. Innan AnnaLina slutade svara hon på några frågor om hur det varit och de utmaningar som pandemin medfört under 2020.

– Jag har ett stort engagemang i barn och unga. Kanske kommer det ur demokratisk tanke, allas rätt till teater. Men det är också fantastiskt roligt – mycket roligare än vuxenteater. Dessutom är det viktigt att barn och unga får genomarbetad och kvalitativ teater, för det är inte så självklart, säger AnnaLina.

VAD ÄR DET BÄSTA MED ATT JOBBA MED BARN OCH UNGA SOM MÅLGRUPP?

– De säger vad de tänker. Eller, de kanske inte alltid säger vad de tänker, men man får direktrespons och ett engagemang. Det är aldrig en spelad artighet. Den skolpublik vi möter går inte på teater för att det ger en status, för att det är fint eller för att manifesteras något.

“Den skolpublik vi möter går inte på teater för att det ger en status, för att det är fint eller för att manifesteras något.”

FINNS DET NÅGON HÄNDELSE DU MINNS SÄRSKILT TYDLIGT?

AnnaLina brukar återkomma till samma händelse – där teater och verklighet sammanvävdes på ett ypperligt sätt. Det var på premiären av klassrumsföreställningen *Komma hem*, som handlade om att vara på flykt och att komma till ett nytt sammanhang. – Det var vanlig bänkuppställning i klassrummet, och så satt det en elev ensam på två bänkar. Skådespelaren kom in i tystnad, med en ryggsäck över axeln, och satte sig på den här tomma bänken. Då tog eleven sitt sudd, la det framför skådespelaren och sa: ”Välkommen hit”. Som för att bekräfta att det hela tiden kom nya elever till klassen, omedveten om att det var en skådespelare som klivit in. Det var helt magiskt.

HUR HAR PANDEMIN PÅVERKAT UNG SCEN/ÖST?

När hela bolaget valde att ställa in sina föreställningar med omedelbar verkan under hösten hade ung scen/öst hunnit spela ungefär halva spelperioden. Ung scen/östs verksamhet har varit viktig

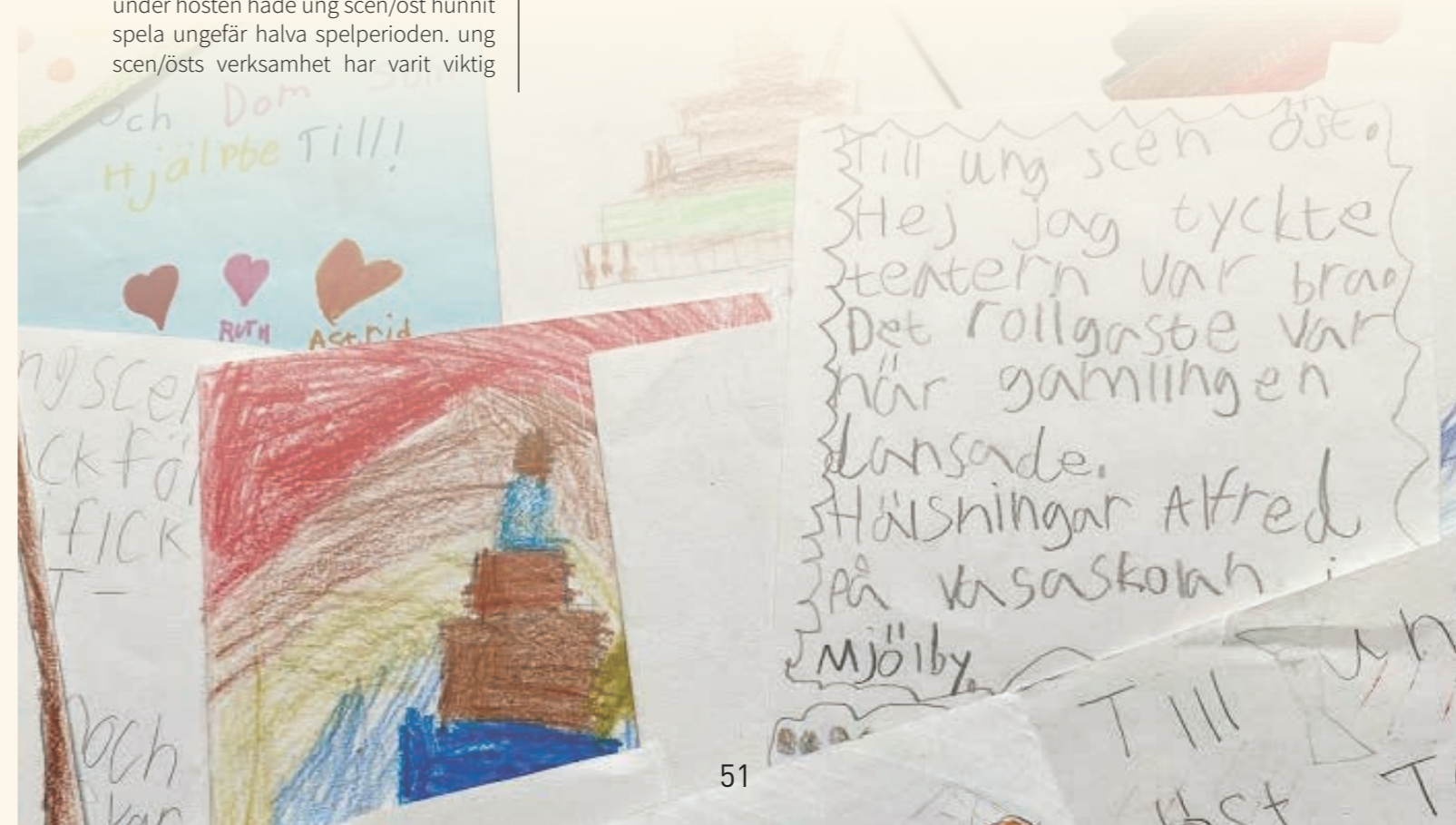
“Då tog eleven sitt sudd, la det framför skådespelaren och sa: Välkommen hit.”

Klassrumsföreställningen *Komma hem* spelades 2016. Hedda Gullander på bilden var initiativtagare till och skådespelare i *Komma hem*.

under dessa tider på lite olika plan:

– För det första är det ju viktigt att vi finns som ett bevis på att det har gått att göra säker konst. För det andra finns den aspekt som gäller för oss jämt: att barn och unga alltid har det jättetufft. I synnerhet nu när mycket stängts ner har vi kunnat vara någonting viktigt, en paus. Något roligt eller något sorgligt, men ändå något annat än vardagen som pågår. För det tredje har vår verksamhet också varit viktig för alla oss som har jobbat på teatern, att vi har kunnat fortsätta jobba och stötta varandra.

viktigaste publiken

För den

Paula McManus är ny konstnärlig ledare för ung scen/öst sedan december 2020. Under hösten var hon regissör för klassrumsföreställningen *Orka mera - orientera!*

VAD ÄR DET BÄSTA MED ATT JOBBA MED BARN OCH UNGA SOM MÅLGRUPP?

- Den ärliga responsen som gör att vi tvingas granska oss själva ideligen och hela tiden hålla oss alerta för att möta upp publiken. Eftersom det är en publik som oftast har ingen eller liten vana av att se teater så har vi frihet att också prova olika former och nya grepp. Det är ingen som säger "så här har det alltid varit", utan det finns oändliga möjligheter att utforska scenkonst på alla sätt.

Jobbet med scenkonst för barn blir också extra roligt för att det finns möjligheter att faktiskt förändra och ge andra perspektiv, som skulle kunna förändra en ung människas syn på världen och livet. Det är ett otroligt givande och kreativt sätt att hitta nya vägar fram i kommunikationen med den bästa och mest kräsna publiken.

VAD LÄRDE VI OSS AV 2020?

- Att livet utan gemensamma erfarenheter och upplevelser är mindre lustfyllt och känslomässigt fattigare. Det har blivit tydligt att konstens roll i människors liv är stor och att den alltid kommer hitta en väg att ta sig fram, trots en pandemi.

"Vi behöver vuxna som ser saker från barns och ungas sida, som aktivt tar deras parti och speglar deras liv."

VARFÖR ÄR SCENKONST FÖR UNGA VIKTIGT?

- Unga och barn är också människor. Det kan tyckas självklart men om man ser på deras vardag så inser man hur beroende de är av vuxenvärlden och hur många av deras beslut som tas av andra än de själva. Vi behöver vuxna som ser saker från barns och ungas sida, som aktivt tar deras parti och speglar deras liv.

Genom scenkonsten kan vi på ett kreativt och lustfyllt sätt spegla och inspirera dem. Vi kan få dem att skratta åt samhällets knasigheter, gråta åt hur det känns att känna sig som den ensamaste i världen och bli förbannade på saker som de kanske inte ens kan göra någonting åt.

Scenkonst kan ge en stunds underbar flykt in i fantasin eller i bästa fall: leta sig in längst därinne och ställa viktiga frågor om livet och vår existens. Scenkonst för unga är också ett sätt att jobba med inkludering och demokratiska värderingar. Genom att identifiera oss med andra som är olika oss själva så kan vi på ett större plan förstå att trots våra olikheter så är vi alla människor med en okränkbar rättighet att vara precis så som vi är.

PAULA MCMANUS Ny konstnärlig ledare för ung scen/öst

Paula McManus har tidigare skapat föreställningen Sexigt - på riktigt och Det var en gång en drama queen på ung scen/öst.

På bilden: Nassim Al Fakir, en återkommande populär gäst till SONs barn och ungdomskonserter. Här spelas en digital skolgårdskoncert in för distribution 2021.

Kristina Holm Danielsson, pedagog och producent för SONs barn- och ungdomskonserter. Hon träffar över 20 000 barn varje år när SON bjuder in barn och ungdomar till egenproducerade konserter och på studiebesök.

VAD ÄR DET BÄSTA MED ATT JOBBA MED BARN OCH UNGA?

- Jag tror att direktresponsen är det allra härligaste. Barn visar direkt vad de tycker och det gör att det är lätt att komma nära dem. Att få vara en del av den energi som barn omger sig med gör att jag som vuxen aldrig tappar gnistan. Jag får ständigt nya idéer och infallsvinklar när jag umgås med barn. Det är en ära att under en människas viktigaste år, få vara med och påverka och ge dem upplevelser de kan bära med sig genom livet.

VILKEN BETYDELSE KAN MUSIK HA FÖR BARNS UTVECKLING?

- All musik, och kanske allra mest den klassiska musiken, lämnar så mycket till barns fantasi. Musik är som en saga som berättas utan ord och det stimulerar barnens fantasi och kreativitet och det egna skapandet.

Med hjälp av musik kan du kommunicera med och nå barn som har svårt med språk och ord. Musiken når fram. Om barn också får möjlighet att sjunga eller att spela något instrument får de hjälp att uttrycka sina känslor. Jag har så många gånger sett hur mycket det betyder.

"Musik är som en saga som berättas utan ord och det stimulerar barnens fantasi och kreativitet och det egna skapandet."

ÄR DET NÅGON HÄNDELSE DU MINNS SÄRSKILT FRÅN ALLA ÅR DU ARBETAT MED BARN OCH UNGA I SON?

- Oj, jag har så många minnen som tydligt visar att mötet med musik haft stor betydelse för det enskilda barnet. Som alla 6-åringar som jag nästan dagligen möter och som får komma upp på scenen och träffa musikerna och på nära håll få se och höra hur musik blir till. När de får lägga handen på ett instrument och känna vibrationerna som uppstår. Att få se lusten och glädjen i barnens ögon är magiskt. Eller barn med olika funktionsvariationer som med hjälp av musiken plötsligt kan kommunicera på ett nytt sätt. Det är stort.

Kanske minns jag särskilt när barnen på Diamantens skola i Navestad skrivit dikter och texter om drömmar och rädslor och vi tillsammans med barnen och lärarna skapade en skolkonsert av det.

Under 2020 har vi genom att filma konserter och studiebesök och distribuera till skolor, nått även de barn som inte har möjlighet att komma till oss. Vi brukar nå ca 20 000 barn och under 2020 har vi nått minst det dubbla, alltså mer än 40 000 barn.

Skådespelarna Anja Rajić och Stina Gunnarsson i klassrumsföreställningen *Orka mera - orientera!* i regi av Paula McManus.

I HELA LÄNET

LANDSBYGDSSATSNINGEN

Föreställningen *Bygdens söner* var under början av 2020 först ut i Östgötateaterns treåriga landsbygdsatsning i samarbete med Riksteatern. Peter Jansson är skådespelare och konstnärlig idéutvecklare i projektet, vars syfte är att alla människor ska ha samma tillgång till konst och kultur oavsett var i Östergötland man bor. Östgötateatern ska finnas i hela regionen.

67 UNGDOMAR FRÅN HELA REGIONEN DELTOG I SPORTLOVSORKESTERN 2020

Sportlovsorkestern är en lovaktivitet för ungdomar i hela regionen som spelar orkesterinstrument i kommunal kulturskola. Deltagarna får spela tillsammans i en stor orkester med en orkesterdirigent, och varje stämma coachas av musiker som till vardags arbetar i SON. Musiken som spelas är samma typ av klassiska repertoar som spelas av symfoniorkestrar världen över, och inte tillrättalagd eller förenklad. De flesta deltagarna är mellan 12 och 18 år. Kursen avslutas med två konserter, 2020 var dessa i De Geerhallen i Norrköping och Crusellhallen i Linköping.

”Vi ska producera fler, större och mer påkostade regionturné-föreställningar med målet att återta den kulturella infrastrukturen som teatern tidigare haft”

Teaterchef Nils Poletti

”Det är inte så ofta man får chansen att spela med samma uppsättning som symfoniorkestern. Drömmen på sikt är förstås att ta en plats på riktigt i orkestern. Då är Sportlovsorkestern en bra skola.”

Säger en av deltagarna i årets Sportlovsorkester, violinisten Luis Mohapatra i intervju med NT.

TEATERSAMARBETEN

Konstnärliga samarbeten kring produktioner under 2020 gjordes bland annat med: Riksteatern, Smålands Musik & Teater, Östgötamusiken, Region Östergötland, Nycirkus Öst, Rosa Betong, Ordfront Förlag, Folkteatern i Gäveborg, Moderna Museet i Stockholm, Cnema i Norrköping, kulturhuset Agora i Linköping. Under 2020 skrevs stödavtal med bland annat teaterföreningarna Chopp Event, Kalbokultur och Farabel Produktion såväl som med Folkungaskolan, Stage Skandia och Stadsbiblioteket i Norrköping.

SON-SAMARBETEN

Louis De Geer konsert & kongress, BIS Records, Kulturskolorna i Norrköping och Motala (El Sistema-samarbeten), Portalen, SFI i Norrköping och Linköping, Kulturskolorna i regionen, De Geergymnasiet Musik, Utbildningskontoret i Norrköping, Fritidsgårdarna i Norrköping, Öst Media (Önskekonsert), Teater Fenix, Vård- och omsorg Norrköping, Musikhögskolorna i Stockholm, Göteborg och Malmö (kompositionsklasserna) och Musethica.

4 x SAMARBETEN

69
SAMARBETEN
UNDER 2020

TILLVERKNING

Teaterns verkstäder tillverkade scenografi till flera östgötska filmbolag såväl som till exempelvis Vadstena-Akademien, Norrköpings Stadsmuseum, Sörmlands Musik & Teater och Byteatern Kalmar. Kostym- och maskavdelningen tillverkade kostym till bland annat Östergötlands Sjukhusclowner och Friluftsteatern i Linköping.

UTHYRNING

Från föreställningstekniskt håll hyrde Östgötateatern också ut teknik till bland annat Norrköpings Teaterkompani, Östgötamusiken och Smålands Musik & Teater. Även t.ex. De Geergymnasiet och Ydre Kulturcentrum skulle ha hyrt utrustning, men drabbades av inställda föreställningar i coronapandemins spår.

Internationell stjärna ny chefsdirigent

Karl-Heinz Steffens är SONs nya chefsdirigent från hösten 2020. Han beskriver sig själv som en obotlig romantiker som älskar Beethoven, Bruckner och jazz.

Det började i januari 2019. Karl-Heinz Steffens gästade SON och ledde orkestern med Brahms två första symfonier i Norrköping och Linköping. I april kom han tillbaka och framförde tredje och fjärde symfonin. Direkt vid första repetitionen kände han att här hos SON, här var han hemma.

– Det var ett sådant där sällsynt ögonblick. Jag visste inte ens var Norrköping eller Linköping låg innan jag blev inbjuden att göra Brahms symfonier. Men när jag kom hit och genast kände den kemi som finns mellan mig och orkestern och den starka och sköna energi vi delar, då kände jag mig hemma.

Konserterna och Karl-Heinz gästspel med SON blev hyllade av både kritiker och publik. Karl-Heinz gillade ljudbilden som finns i orkestern; flexibel och romantisk. Så när frågan kom att bli chefsdirigent var det inget svårt beslut. Han kände att här finns en redan väldigt bra orkester som har stor potential.

MÖTET ÄR DET VIKTIGASTE

Det som betydde mest var mötet med musikerna. Karl-Heinz har lång erfarenhet av att själv sitta i orkester, han har bland annat varit soloklarinettist i Berlinfilharmonikerna och Bayerska Radions Symfoniorkester. Det har haft mycket stor betydelse för hur han är idag.

– Jag vet hur det känns att sitta i en orkester. Den kunskapen har varit till stor hjälp och utan den skulle jag inte kunna vara dirigent. En orkester ska fungera som ett perfekt organiserat fotbollslag, och när det engagemanget och den kraften och energin finns, då märks det också i publiken.

ÖPPEN FÖR NUTIDEN

Det är viktigt för en orkester att vara med i sin tid, att ha ett modernt uttryck, och för det är flexibilitet centralt.

“Här i Östergötland är det lättare att känna att det här är ”vår” orkester.”

– Dagens musiker måste kunna spela många olika stilar. Mozart, popmusik, Strauss, Mahler. Det gäller även dirigenter, man måste vara öppen för nutiden. Därför, anser Karl-Heinz, är Norrköping och Linköping lagom stora städer för att kunna få en spännande musikalisk utveckling.

– Det är korta avstånd mellan skolor, kulturella institutioner och symfoniorkestern. Det är lätt att få kontakt med alla. Berlin, där jag bor, är en stor stad med massor av skolor och institutioner men det finns ingen naturlig koppling mellan invånarna och stadens orkestrar på samma sätt som här. Här i Östergötland är det lättare att känna att det här är ”vår” orkester. Det är då inte svårt för oss att presentera nya saker och ny musik eftersom vi har en fungerande relation till publiken.

Vid sidan av sitt uppdrag i Norrköpings Symfoniorkester är Karl-Heinz chefsdirigent vid Pragoperan, och tidigare har han haft samma position på Den Norske Opera i Oslo. Han har även framträtt på bland annat La Scala i Milano, Staatsoper unter den Linden i Berlin, City of Birmingham Symphony Orchestra, Philharmonia Orchestra i London och Toronto Symphony Orchestra.

ÄLSKAR JAZZ

Karl-Heinz talar om flexibilitet och öppenhet, men de flesta har ändå en musikalisk kärna som man håller fast vid, något som är extra viktigt.

– Jag spelar allt, men när jag står där med en symfoni av Beethoven eller Bruckner känner jag mig helt hemma. Men nyfikenhet finns, jag älskar jazz också. Jag är helt öppen för allt.

Ansvar för klimatet

Scenkonst Östs kvalitetsarbete för en hållbar arbetsplats fortsätter. I enkätundersökningen om kränkande särbehandling och sexuella trakasserier svarar 90% av medarbetarna att Scenkonst Öst har ett inkluderande arbetsklimat. Under året har även en ny ambitiös miljöplan sett dagens ljus.

#METOO – TRE ÅR SENARE

Skådespelaruppropet #tystnadtagning var startskottet för den svenska #metoo-rörelsen. "Arbetet tar aldrig slut", säger Östgötateaterns produktionschef Fanny Twardomanski.

UPPDATERAD HANDLINGSPLAN

Inom Scenkonst Öst har visionen kokats ner till en policy mot sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Den skickas ut till alla nya medarbetare.

Utöver policyn finns även en handlingsplan. Den togs fram under 2018 och har nyligen uppdaterats i samråd med de lokala avdelningarna för Fackförbundet för scen & film och Sveriges Yrkesmusikerförbund, SYMF.

– Jag tyckte att det blev väldigt bra diskussioner. Utifrån de diskussionerna kom vi fram till konkreta aktiviteter som vi bör och ska fortsätta jobba med, säger Charlotte Träff, HR-chef på Scenkonst Öst.

FOKUS PÅ FRILANSARE

En viktig fråga som diskuterats är "hur tar vi hand om våra frilansare?"

– Det har bildats en grupp på SON och på teatern har vi träffat de fackliga representanterna för att ta fram en plan för hur vi ska ta hand om våra frilansare på ett ännu bättre sätt, säger Charlotte Träff.

STORT ENGAGEMANG

Både frågan om kränkande särbehandling och miljöfrågan har engagerat många medarbetare.

– Jag har sällan upplevt ett sådant engagemang i en arbetsgrupp som i den miljögrupp som vi har, säger Pia Kronqvist, vd. Vi har arbetat med en grupp där medarbetarna har lyft olika aspekter på Scenkonst Östs miljöarbete. Därefter tog vi hjälp av en miljökonsult som hjälpte oss att se vilka insatser som gav mest klimatpåverkan. Nu har vi en tydlig miljöplan med åtgärder och mätpunkter, fortsätter Kronqvist.

En fråga som diskuterades i miljögruppen var scenografi och kostym. Det är dock en konstnärlig fråga. Scenografen och kostymören Jenny Nordmarks vision om *Yvonne, prinsessa av Burgund*, som sattes upp under året, var att skapa en föreställning där kostymen till stor del består av återbrukade kostymer.

Med tanke på den patriarkala miljö som pjäsen utspelas i valde Jenny tillsammans med regissören Nora Nilsson att utgå från herrkostymer – något som ofta finns i överflöd på teatrar kostymförråd. I stället för att skapa nya plagg från grunden fick kostymateljén ta vara på och sy om befintliga herrkostymer.

– Under pågående klimatkris behöver även teatern ta ansvar och jobba för att bli mer anpassad till den nya rådande situationen. Det här är ett test på det. För mig är det här också bara början på något som jag skulle vilja jobba mer med, säger Jenny Nordmark.

"Nästa steg är att ha fler perspektiv, inte bara män och kvinnor. Vi behöver få in det intersektionella perspektivet och bredda representationen."

Fanny Twardomanski om #tystnadtagning

Bild från föreställningen *Lupinerna* från 2018. En föreställning om frihet och att ensam inte är stark.

"...vill särskilt berömma de musiker som hoppat in i rollen som scripta, den som håller ordning på kordinationen mellan noter och filmklipp."

På bild: musiker Linus Björnstam, podieinspicient Wictor Lind och podietekniker Gustav Almborg.

Digital scen - ny utrustning

När coronapandemin slog till och ingen publik fick släppas in i salongerna, vände Scenkonst Öst och styrde om till digital verksamhet. En huvudsaklig del i det arbetet för SON har varit inspelade konserter från De Geerhallen som visas på den digitala scenen.

SOM DE BÄSTA I BRANSCHEN

SON lyckades snabbt skaffa fram en utrustning för dessa inspelningar, och nu satsar orkestern vidare.

– Inför hösten har vi uppgraderat den tekniska utrustningen så att vi nu kan göra ljud- och bildinspelningar med samma kvalitet som de allra bästa i branschen, säger Henrik Marmén, konstnärlig chef för SON.

Det har varit ett viktigt steg i SONs digitala utveckling för att nå ut till en större publik, och extra angeläget nu när vi är förhindrade att möta våra tusentals trogna besökare i De Geerhallen och Crusellhallen.

INSPICIENTERNA NYCKELPERSONER

När pandemin bröt ut, hade SON ingen utrustning för att filma konserter och ingen erfarenhet av det. I dag har orkestern en digital scen med konsertinspelningar i toppklass och tusentals besökare varje vecka. En stor del av denna framgång har vi podieinspicient Wictor Lind och podieteknikerna Jonathan Andersson och Gustav Almborg att tacka för. Parallellt med sitt arbete med att sköta planering och dukning av scenen så gör de professionella konsertfilmer, från foto till slutredigering. Inlärningskurvan för de tre podiemedarbetarna har varit mycket

brant under hela året. Från första dagen var det skarpt läge. Wictor, Jonathan och Gustav har alla erfarenhet av ljudteknik, men film visste de inget om för ett år sedan.

– Det har varit en berg- och dalbana, säger Wictor. Men vi har försökt att ta det som en utmaning och förbättra oss hela tiden. Det har varit drivkraften.

SKARPT LÄGE HELA TIDEN

Året började med hyrda kameror och en snabb teknisk genomgång av uthyraren. I början av hösten köpte SON egen, högkvalitativ film- och ljudutrustning. Och då var det – som så många andra gånger under året – skarpt läge.

– Vi satte in sista sladden tio minuter innan inspelningen skulle börja, minns Gustav.

Jonathan påpekar att de tre inte varit ensamma i arbetet, och vill särskilt berömma de musiker som hoppat in i rollen som scripta, den som håller ordning på kordinationen mellan noter och filmklipp.

LIVEKÄNSLAN ÄR MÅLET

Alla tre pratar om hur det under inspelningarna kan uppstå en symbios mellan kontrollrummet och scenen. När musikerna spelar som bäst – ja då uppstår det också ett flöde hos de som filmar.

– Livekänslan, det är den man eftersträvar i inspelningarna. Det är också den största utmaningen säger Wictor.

Fokus på förbättrade lokaler

KVALITETEN

Publikpaus gav möjlighet till att fokusera på att förbättra och fräscha upp i Scenkonst Östs lokaler och hus.

LOGERRENOVERING

I Louis De Geer konsert & kongress har utrymmena backstage fräschats upp. Alla rum får också nya textilier och möbler och det blir ett nytt parkettgolv i stora övningsrummet. Toaletten som ligger i anslutning till vilorummet kommer att utökas till att bli en godkänd handikapptoalett.

NY CAFÉMILJÖ FÖR PUBLIKEN I NORRKÖPING

Natten mot den 29 augusti 2019 slog blixten ner i Stora teatern i Norrköping. Efter branden har en ny takkonstruktion byggts på ena sidan av huset. Teaterhuset är klassat som byggnadsminne och återuppbyggnaden har skett i nära dialog med länsstyrelsen. Direkt under tornet, i det gamla fläktrummet, är ventilationssystemet och all utrustning antingen renoverad eller utbytt. Innertaket i salongen har målats om, likaså logerna, och ljuskronan i salongen har rengjorts.

Andra utrymmen som har fräschats upp är caféet och de publika utrymmena för att skapa bättre flöden och mindre köer för publiken. Till exempel så har väggen till Zacharias salong tagits bort, promenoaren breddats och caféet fått en ny utformning.

FLER TEATERSCENER I LINKÖPING EFTER RENOVERINGEN

Efter ett år i exil är ung scen/öst äntligen tillbaka i sitt eget teaterhus på Elsa Brändströms gata i Linköping. Huset har renoverats interiört i både publika ytor och personalutrymmen. Den största vinsten är att all verksamhet nu ryms i samma byggnad.

I huset finns nu totalt tre scener: Stora scen och Lilla scen samt en scen i källaren. Renoveringen har medfört en förbättrad tillgänglighet, även om det faktum att huset har en längre historia än teatern inneburit att arbetet har genomförts under övervakning av länsantikvarier. Snart öppnar också Östgötateatern en ny X-scen i huset.

”...nya kablar – till en sammanlagd längd av cirka fem mil (!) – har lagts in, från källaren och upp till vinden.”

STORA TEATERN I LINKÖPING HAR FRÄSCHATS UPP

När det var dags för spelårets första publika evenemang på Stora teatern den 21 oktober 2020 hade ungefär halva huset renoverats, bland annat underhåll på personaldelen – i loger, duschar, omklädningsrum och kantinen.

En stor elsanering har också genomförts. Huvuddelen handlar om ljud, ljus och scen. Alla gamla kablar har rivits ut och nya kablar – till en sammanlagd längd av cirka fem mil (!) – har lagts in, från källaren och upp till vinden.

Förändringarna har medfört en ökad brandsäkerhet för både personal och publik, med nytt högtalarsystem och förbättrade larmrutiner. Till exempel så kommer ljudet från scenen automatiskt att tystna om brandlarmet går och i orkesterdicket kommer lampor att blinka.

På bilden: Berith Fornell, platsansvarig i Linköping för Östgötateatern, visar runt.

KVALITETEN

Bolagsfakta

Scenkonst Öst AB (tidigare Scenkonstbolaget i Östergötland AB) består av de konstnärliga verksamheterna Norrköpings Symfoniorkester och Östgötateatern med ung scen/öst. Organisationen består också av ett verksamhetsstöd som stöttar hela organisationen i frågor gällande HR, marknad och kommunikation, ekonomi, fastighet och IT. Bolaget ska bidra till en fortsatt utveckling av kulturlivet i Östergötland och bidra till att stärka länets attraktivitet.

STYRNING

Bolagets ägare styr genom aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Utöver dem formuleras även bolagets uppdrag i uppdragsavtal med ägarna. Avtalet grundar sig på statliga mål för kulturen och den regionala kulturplanen. Uppdragsavtalet bryts sedan ner i en årlig verksamhetsbeställning. Bolaget tar därefter fram mål för verksamheten utifrån alla styrdokument.

STYRELSELEDAMÖTER

Ordförande	Lars Hagman (L) – Region Östergötland
Vice ordförande	Louise Malmström (S) – Norrköpings kommun
2a vice Ordförande	Paul Lindvall (M) – Linköpings kommun
Ledamot	Lars Eklund (KD) – Region Östergötland
Ledamot	Jörgen Rundgren (M) – Region Östergötland
Ledamot	Matilda Johansson (S) – Region Östergötland
Ledamot	Christina Brusén (M) – Norrköpings kommun

SUPPLEANTER I STYRELSEN

Klas Linné (MP) – Region Östergötland
Astrid-Marie Jonsson (C) – Region Östergötland
Ralf Holmér (M) – Region Östergötland
Máire Skogstjärna (KD) – Region Östergötland
Olle Johansson (S) – Norrköpings kommun
Ricardo Olivares (V) – Norrköpings kommun
Niklas Nåbo (S) – Linköpings kommun

FACKLIGA FÖRETRÄDARE

Tomas Ehlert Ankarstrand – Fackförbundet Scen & Film
Jan Duda – Sveriges Yrkesmusikerförbund

FACKLIGA FÖRETRÄDARE SUPPLEANTER

Caroline Karlsson – Fackförbundet Scen & Film
Johanna Tafvelin – Sveriges Yrkesmusikerförbund

SCENKONST ÖSTS LEDNING 31/12 2020

Vd
Teaterchef Östgötateatern
Konstnärlig chef SON
Produktionschef /
Tf Teaterchef Östgötateatern (6/4-1/8)
Tf Konstnärlig ledare Östgötateatern (6/4-1/8)
Konstnärlig ledare ung scen/öst
Orkesterchef
Ekonomichef
Marknads- och kommunikationschef
HR-chef
Fastighets- och IT-chef

Pia Kronqvist
Nils Poletti
Henrik Marmén

Fanny Twardomanski
Johan Huldt
Paula McManus
Marika Dahlbäck
Susanne Aman
Cilla Holmqvist
Charlotte Träff
Niclas Palmqvist

Året i siffror

- 43 300 besök i verksamheten (med samarbeten) 11 351 besök av barn (innan pandemin tvingade oss till paus).
- 69 samarbeten under året.
- Östgötateatern har publicerat 20 stycken projekt på digitala scenen i form av filmade föreställningar och readingar samt radioteater, dikter och noveller. Två samarbeten mellan Östgötateatern och SON och tre radioteatersportprogram med flera avsnitt.
- SON har publicerat 47 digitala konserter, varav 4 för barn, och 15 poddavsnitt. SON har också producerat en guidad visning i konserthuset för barn samt gjort intervjuer med dirigenter och andra bakom kulisserna-filmer.
- SON har 1 miljon exponeringar* på YouTube.
- Östgötateatern har 209 273 exponeringar* på YouTube.
- Webbplatserna har totalt över 800 000 sidvisningar.
- Under 2020 har både teatern och orkestern nått ut på Spotify och SoundCloud, där ljudproduktioner publiceras.
- För år 2020 redovisar Scenkonst Öst ett resultat med 917 tkr i överskott efter att en överavskrivning bokförts med 9 334 tkr samt en avsättning till periodiseringsfond med 181 tkr.
- Bolaget omsätter 208 625 tkr.
- Två medarbetarenkäter genomförda. 90% tycker bolaget har ett inkluderande arbetsklimat. 99% vet att Scenkonst Öst har en policy mot kränkade särbehandling och sexuella trakasserier.
- Totalt har mer än 392 personer arbetat i verksamheten 2020. Det är klart lägre än 2019 då det var 672 personer. Detta är helt beroende av coronapandemin.
- Den totala sjukfrånvaron under året uppgick till 3,24 procent.

* så många gånger videominiatyrrer från respektive kanal har dykt upp i flödet och som förslag.

WWW.NORRKOPINGSSYMFONIORKESTER.SE
WWW.OSTGOTATEATERN.SE
WWW.UNGSCEN.SE

YOUTUBE
NORRKOPINGSYMPH ORCH
ÖSTGÖTATEATERN
UNGSCEN

INSTAGRAM
@NORRKOPINGSYMPH
@OSTGOTATEATERN
@UNGSCENOST

FACEBOOK
@NORRKOPING.SYMPHONY
@OSTGOTATEATERN
@UNGSCENOST